

กระทู้ถามที่ ๔๐๗

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง การส่งเสริมศาสนาพุทธเพื่อแก้ปัญหา

เศรษฐกิจสังคมและการปกครอง

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตาม ขณพณฯ นายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้
เนื่องด้วยปัจจุบันสังคมเสื่อมโทรมมาก เพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่
เคารพกฎศีลธรรม มีสุขในอบายมุข ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน เบียดเบียน
กันและกัน เกิดโรคร้ายไข้เจ็บติดต่อกันจนกลายเป็นกรรมพันธุ์ ต้องทนทุกข์ทรมาน
อีกทั้งรายได้ไม่พอกับรายจ่ายเพราะความฟุ่มเฟือยต้องหากินทุจริตจึงเป็นสาเหตุให้
เศรษฐกิจสังคมการปกครองเสื่อมโทรมมาก ความเป็นธรรมของสังคมจึงหาได้ยาก
ทั้งประเทศไทยได้กำหนดให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติมีการกำหนด
วันหยุดราชการให้ข้าราชการไปประกอบพิธีทางศาสนา แต่ก่อนมาโรงเรียนวัดจะ
หยุดวันโกนครึ่งวัน และวันพระหนึ่งวัน เด็กสมัยนั้นเมื่อโตขึ้นจะเป็นเด็กดีของ
พ่อแม่ โตขึ้นก็เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ วันหยุดครูอาจารย์จะพาเด็กนักเรียน
ไปประกอบพิธีทางศาสนาเป็นประจำ ผู้บังคับบัญชาก็จะพาผู้ใต้บังคับบัญชาไป
เข้าวัดฟังธรรม บ้านเมืองสมัยนั้นจึงร่มเย็นเป็นสุขและเศรษฐกิจดี เพราะมีผู้นำ
อยู่ในศีลธรรมแต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวันหยุดราชการและวันเล่าเรียนของเด็ก
นักเรียนมาเป็นแบบวัฒนธรรมตะวันตกคือหยุดวันเสาร์และวันอาทิตย์ ทำให้คน
ห่างวัดห่างศีลธรรม ชาวต่างประเทศหยุดวันเสาร์ วันอาทิตย์ เข้าโบสถ์ศึกษา
ทบทวนคำสอนประกอบพิธีทางศาสนา สวดมนต์และสวดภาวนาส่งผลผลิตต่อ

พระเจ้าให้สาวกของศาสนาทราบ ขอภัยโทษให้พระเจ้าช่วยได้บาปที่ไม่เจตนาให้ทำ
ให้อยู่ใกล้กฎศีลธรรมเมื่อรู้ว่าทำผิดก็จะไม่ทำอีกต่อไป เพราะรู้และได้รับภัยโทษ
แต่ศาสนาพุทธของเรามักสอนที่ขบขึงยิ่งไปกว่าศาสนาอื่น ๆ อีกแต่การหยุดวัน
เสาร์ อาทิตย์ ไม่ตรงกับวันธรรมสวนะหรือวันพระเช่นวัน ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ แม้จะมี
วันหยุดที่เป็นวันสำคัญทางศาสนาซึ่งบางแห่ง ๆ มิได้บังคับไม่เพียงพอกับการจะปรับ
นิสัยของคนให้เข้าวัดฟังธรรมให้เกิดศรัทธาและความเชื่อจนเกิดนิสัยขบขึงใน
รศพระธรรมคำสอนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. ท่านทราบเรื่องราวดังกล่าวข้างบนนั้นมาก่อนหรือไม่ หากทราบแล้ว
ท่านมีแผนและนโยบายที่จะให้คนไทยอยู่เย็นเป็นสุขเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคม
การเมือง การปกครอง ลดอาชญากรรมไว้อย่างไรหรือไม่ ประการใด

๒. สังคมส่วนใหญ่จะอยู่เย็นเป็นสุขต้องอาศัยกฎศีลธรรมเป็นเครื่อง
ยึดเหนี่ยวและเป็นกฎของสังคมเพื่อให้ประชาชนได้ศรัทธา เข้มมนมั่นสัจ และ
เกิดความขบขึงจากการเข้าวัดฟังธรรมในเวลาเข้าวัดในวันหยุดของสถานศึกษาและ
ข้าราชการรัฐวิสาหกิจจากวันเสาร์ อาทิตย์เป็นหยุดวันโกน วันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ
เช่นในอดีตที่ผ่านมาจะได้หรือไม่ประการใด หากได้จะดำเนินการเมื่อใด หากไม่ได้
เป็นเพราะเหตุใด

๓. การถือศาสนาแต่โบราณมาจะมีผู้นำ เช่นลูกกัมพูแม่มนำ สถาน
ศึกษาก็มักมีหัวหน้าสถานศึกษานำ ส่วนสถานที่ราชการทั้งของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจ
เอกชนท่านจะสั่งการให้หัวหน้าดังกล่าวเป็นผู้นำในการเข้าวัดฟังธรรมในวันพระ
๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ เช่นศาสนาอื่นจะได้หรือไม่เพื่อลดอาชญากรรมการมั่วสุมฟุ่มเฟือย
ในอบายมุขจะได้หรือไม่ ประการใด หากไม่ได้เพราะเหตุใด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๐๑

ของ นายนิยม วรปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง การส่งเสริมศาสนาพุทธเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคม

และการปกครอง

ข้าพเจ้า นายกระมล ทองธรรมชาติ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีให้ร่วมกันตอบกระทู้ถาม เรื่อง การส่งเสริมศาสนาพุทธเพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการปกครอง จึงขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มุ่งเกียรติ ดังนี้

คำถาม ข้อที่ ๑ รัฐบาลมีแผนและนโยบายส่งเสริมศาสนาอย่างไรที่จะให้คนไทยอยู่เย็นเป็นสุข เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ลดอาชญากรรม

คำตอบ รัฐบาลตระหนักดีถึงความสำคัญของศาสนาโดยเฉพาะพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนาประจำชาติ ซึ่งประชาชนคนไทยกว่าร้อยละ ๘๐ นับถือ ว่าศาสนาเป็นสถาบันสูงสุดสถาบันหนึ่ง ซึ่งส่งเสริมความมั่นคงของชาติ ได้สร้างคุณธรรมและเอกลักษณ์อันดีงามให้แก่คนไทย และเป็นพลังที่สำคัญที่จะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวในด้านต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาสังคมให้มีความสงบสุขและเจริญก้าวหน้า

รัฐบาลมีแผนและนโยบายที่จะส่งเสริมศาสนาโดยเฉพาะพระพุทธศาสนา โดยให้การส่งเสริมทั้งในด้านศาสนสถาน ศาสนวัตถุ ศาสนพิธี ศาสนบุคคล และ ศาสนธรรม

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๘ ในเรื่องแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพประชาชนและจิตใจ ได้กล่าวถึง ผู้นำศาสนาและองค์กรศาสนาไว้ ดังนี้

“ให้ผู้นำศาสนาเป็นผู้ให้แนวทางรายละเอียดของหลักธรรมในการพัฒนาจิตใจ และให้องค์กรศาสนาทุกศาสนา ทุกลัทธิในกายร่วมมือร่วมใจกันในการจัดเทศกาลจิตใจของมวลสมาชิกและประชาชนทั่วไป โดยยึดหลักความรัก ความเมตตา รักษาศีล และบำเพ็ญธรรมะอย่างจริงจัง”

ในนโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภาในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๖ ในเรื่องศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และสังคมไทย ได้กล่าวถึงเรื่องศาสนาและ ศีลธรรมไว้ ดังนี้

“จะสนับสนุนส่งเสริม เผยแพร่กิจการทางศาสนา ตลอดจนการมีเสรีภาพ ในการเลือกนับถือศาสนา ส่งเสริมขันติธรรมและความสมานฉันท์ระหว่างผู้นับถือ ศาสนาต่างกัน เพื่อผลในการฟื้นฟูศีลธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ของชน ในชาติ”

“จะส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามครรลองของศีลธรรม จริย ธรรมเป็นพิเศษ โดยกวัดจั้นความประพฤติของข้าราชการให้เป็นที่นับถือศรัทธา และเป็นตัวอย่างที่ดีงามของประชาชน ตลอดจนเสริมสร้างให้เด็กและเยาวชน สำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ”

เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนและนโยบายที่กำหนดไว้ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๒๖ แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมศิลปกรรม วัฒนธรรมและวินัยแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยราชการ และองค์การเอกชนที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนสื่อมวลชนโดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนดำเนินงานในการส่งเสริมศิลปกรรม วัฒนธรรมและวินัยแห่งชาติโดยยึดแนวทางคุณธรรม ๔ ประการ ตามพระบรมราโชวาท และค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ จนเกิดเป็นนิสัยความเคยชินแก่ประชาชนและเพื่อวางรากฐานการพัฒนาคุณภาพของประชาชนควบคู่กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ดำเนินการประสานงาน ริเริ่มและสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐบาล และภาคเอกชนได้ปฏิบัติสอดคล้องกับนโยบายและแผนดำเนินการ โดยสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

คณะกรรมการส่งเสริมศิลปกรรม วัฒนธรรมและวินัยแห่งชาติได้จัดให้มีการสัมมนาเจ้าคณะภาค เจ้าคณะจังหวัด และเจ้าคณะอำเภอทั่วประเทศ ที่ทำเนียบรัฐบาลและวัดสามพระยา เพื่อให้พระสงฆ์ได้มีบทบาทยิ่งขึ้นในการช่วยแก้ไขปัญหาสังคม และการพัฒนาสังคมโดยเฉพาะในการปลูกฝังและส่งเสริมคุณธรรม ๔ ประการ ตามพระบรมราโชวาทและค่านิยมพื้นฐาน ๕ ประการ นอกจากนี้ยังได้จัดให้มีการสัมมนาเรื่อง "การปลูกฝังและส่งเสริมวัฒนธรรมและวินัยแห่งชาติ" ที่ทำเนียบรัฐบาล ผู้เข้าร่วมสัมมนาประกอบด้วยปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้แทนองค์การเอกชนที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาปัญหาและเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการปลูกฝังและส่งเสริมวัฒนธรรมและวินัยของชาติในเรื่องความมีระเบียบวินัย ๔ เรื่อง คือ การรักษาความสะอาด

การเคารพภูฏวราชร การตรงต่อเวลา และการเคารพธงชาติ คณะกรรมการยังได้
รณรงค์ให้เยาวชนและประชาชนรักษาศิลปปฏิบัติธรรมละเว้นอบายมุข ร่วมในพิธี
ทางศาสนาในวันสำคัญของศาสนา เช่น วันมาฆบูชา และวันวิสาขบูชา จัดทำ
โปสเตอร์และเผยแพร่คำขวัญเพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างความมีระเบียบวินัย

หน่วยราชการที่รับผิดชอบโดยตรงในการส่งเสริมศาสนา คือ กรมการ
ศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

กรมการศาสนาได้วางแผนปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล
ดังต่อไปนี้

(๑) จะส่งเสริมและสนับสนุนโครงการตามนโยบายของรัฐบาลและมติ
ของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับศาสนาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและ
ประสิทธิผล

(๒) จะสนับสนุนและอุปถัมภ์การบริหารและการปกครองของคณะสงฆ์
ให้เป็นไปด้วยความเจริญก้าวหน้า

(๓) จะเน้นในการอุดหนุนบูรณะวัดที่ชำรุดทรุดโทรมและขาดแคลนด้าน
เสนาสนะที่จำเป็นและไม่สามารถช่วยตัวเองได้ จะสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนา
วัดควบคู่กันไปด้วยโดยดำเนินการอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้วัดเป็นศูนย์กลาง
ของชุมชนและเป็นแหล่งมโัสครัทธาของประชาชน

(๔) จะบำรุงส่งเสริมการศาสนศึกษาของคณะสงฆ์ และการเผยแพร่
หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา เพื่ออบรมสั่งสอนและปลูกฝังพุทธจริยธรรม
แก่ประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนของชาติให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

(๕) จะอุดหนุนส่งเสริมกิจกรรมของศาสนาอื่นที่ทางราชการให้ความ
อุปถัมภ์อยู่แล้ว

(๖) จะส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการ
กรมการศาสนาได้จัดทำแผนงานทำนุบำรุงส่งเสริมศาสนา และแผนงาน
พัฒนาสังคม

แผนงานทำนุบำรุงส่งเสริมศาสนาประกอบด้วย งานบริหารมหาเถรสมาคม
งานบริหารพระสังฆาธิการ งานบูรณะพัฒนาวัด งานอุปถัมภ์ศาสนาอื่น งาน
บำรุงส่งเสริมและรักษาศาสนสมบัติ งานพุทธมณฑล งานส่งเสริมเผยแผ่
พระพุทธศาสนา งานส่งเสริมพระราชกุศล

แผนงานพัฒนาสังคมประกอบด้วย งานบำรุงส่งเสริมการศาสนศึกษา
และงานพัฒนาจริยศึกษา

คำถาม ข้อที่ ๒ สังคมส่วนใหญ่จะอยู่เย็นเป็นสุขต้องอาศัยกฎศีลธรรม
เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและเป็นกฎของสังคมเพื่อให้ประชาชนได้ศรัทธา เชื่อม
มั่นสัจและเกิดความซาบซึ้งจากการเข้าวัดฟังธรรม มีเวลาเข้าวัดในวันหยุดของ
สถานศึกษาและข้าราชการรัฐวิสาหกิจจากวันเสาร์ อาทิตย์เป็นหยุดวันโกน วันพระ
๘ คำ ๑๕ คำ เช่นในอดีตที่ผ่านมาจะได้หรือไม่ประการใด หากได้จะดำเนินการ
เมื่อใด หากไม่ได้เป็นเพราะเหตุใด

คำตอบ การเปลี่ยนแปลงวันหยุดประจำสัปดาห์จากวันเสาร์ - อาทิตย์
เป็นวันโกน วันพระนั้นนับว่าเป็นหลักการที่ดี เพราะจะทำให้ข้าราชการ นักเรียน
นักศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปมีความสะดวกในการไปวัดเพื่อปฏิบัติธรรม
ประกอบพิธีกรรมและทำบุญตามประเพณีทางพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น เนื่องจากเป็น
วันหยุดราชการ แต่อย่างไรก็ตามประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเป็นเกษตรกร
สามารถที่จะไปวัดเพื่อทำบุญ ฟังเทศน์ในวันธรรมสวนะได้อยู่แล้ว และในระยะ

ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ระบบและโครงสร้างของการปฏิบัติราชการและการจัดการศึกษาของชาติยังยึดถือระบบที่สอดคล้องกับระบบของนานาประเทศ โดยส่วนรวม โดยถือเวลาการปฏิบัติงานตามระบบสุริยคติ คือ หยุดราชการประจำสัปดาห์ในวันเสาร์ - อาทิตย์ จึงจะทำให้เกิดความสะดวกและคล่องตัวในการปฏิบัติงาน การเปลี่ยนมาใช้วันหยุดทางระบบจันทร์คิจะทำให้เกิดความไม่สะดวกในการปฏิบัติราชการเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยต้องติดต่อกับต่างประเทศ ซึ่งใช้ระบบทางสุริยคติเกือบทั้งสิ้น และการไปวัดก็เป็นเรื่องศรัทธา รัฐบาลจึงได้ดำเนินการในการส่งเสริมให้ประชาชนสนใจและยึดมั่นในหลักพระธรรมคำสั่งสอนทางพุทธศาสนา โดยอาจไปในวันอาทิตย์ได้ จึงเป็นที่หวังได้ว่า พุทธศาสนิกชนจะไปวัด ตลอดจนประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมทางพุทธศาสนา โดยสม่ำเสมอ แม้ว่าจะหยุดราชการในวันโกน วันพระหรือไม่ก็ตาม

คำถาม ข้อที่ ๓ การถือศาสนาแต่โบราณมาจะมีผู้นำ เช่น ลูกก็มี พ่อแม่มี สถานศึกษาก็มีหัวหน้าสถานศึกษามี ส่วนสถานที่ราชการทั้งของ รัฐวิสาหกิจ ธุรกิจเอกชนท่านจะสั่งการให้หัวหน้าดังกล่าวเป็นผู้นำในการเข้าวัด ฟังธรรมในวันพระ ๘ คำ ๑๕ คำ เช่น ศาสนาอื่นจะได้หรือไม่เพื่อลดอาชญากรรม การมั่วสุมพุ่มเฟิยในอบายมุขจะได้หรือไม่ประการใด หากไม่ได้เพราะเหตุใด

คำตอบ การส่งเสริมให้ข้าราชการเข้าวัดฟังธรรมนั้น รัฐบาลได้แนะนำชักชวนมาโดยตลอด โดยถือหลักว่า ศาสนาเป็นเรื่องของศรัทธา รัฐบาลจึงได้พยายามปรับปรุงวัดให้เป็นสถานที่น่าเลื่อมใสร่มรื่น ปรับปรุงการศึกษาของสงฆ์ เพื่อให้สามารถเป็นที่พึ่งของประชาชน ให้วัดเป็นศูนย์กลางของชุมชนรวมทั้งได้

พยายามร่วมมือกับฝ่ายเอกชนจัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพุทธศาสนาเป็นประจำ
นอกจากนี้รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการไปแล้วหลายประการ เช่น

- (๑) ขอให้จังหวัดจัดให้มีการแสดงธรรมให้ข้าราชการฟังเป็นประจำ
- (๒) ขอให้สถานศึกษาได้พานักเรียนไปวัด เพื่อฟังธรรม หรืออาราธนา

พระภิกษุมาอบรมนักเรียน

- (๓) นิมนต์พระภิกษุสงฆ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาแสดงปาฐกถาธรรมให้ข้าราชการ
ฟังนอกเวลาราชการ ตั้งแต่ ๑๖.๓๐ น. ที่หอประชุมคุรุสภาเดือนละครั้ง

- (๔) ให้ข้าราชการเข้าวัดฟังธรรมในวันหยุดเดือนละ ๑ ครั้ง โดยให้
แต่ละกรมในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ

- (๕) จัดให้ข้าราชการไปเยี่ยมชมวัดเดือนละ ๑ ครั้ง ในวันหยุดราชการ
โดยมีวัตถุประสงค์ให้ข้าราชการใกล้ชิดวัด และเพื่อปรับปรุงพัฒนาวัดให้เป็น
ศูนย์กลางของชุมชนทั้งในด้านการศึกษาและด้านอื่น ๆ

- (๖) จัดโครงการอบรมการใช้หลักธรรมในการพัฒนาข้าราชการ โดย
ให้ข้าราชการเข้ารับการอบรมเป็นรุ่น ๆ ไป